

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 27 mei 2021 met nummer RvVb-UDN-2021-1041

in de zaak met rolnummer 2021-RvVb-0442-UDN

Verzoekende partijen

1. Lucien CUVELIER
2. Noël Vlieghe
3. Johny DE BEUF
4. IMMOMAS nv
5. Guy VERSTRAETE

vertegenwoordigd door Mr. Isabelle LARMUSEAU met woonplaatskeuze te 9000 Gent, Kasteellaan 141

Verwerende partij

de stad HARELBEKE, vertegenwoordigd door het college van burgemeester en schepenen

vertegenwoordigd door Mr. Bart DE BECKER met woonplaatskeuze te 8500 Kortrijk, Loofstraat 39

Tussenkomende partijen

1. de nv ALHEEMBOUW

vertegenwoordigd door Mr. Jan VAN DER SNICKT en Mr. Jan DE GROOTE met woonplaatskeuze te 9300 Aalst, Leopoldlaan 48

2. de nv AGRISTO

vertegenwoordigd door Mr. Peter FLAMEY met woonplaatskeuze te 2018 Antwerpen, Jan Van Rijswijcklaan 16

I. Voorwerp van het beroep

De verzoekende partijen vorderen door neerlegging in het digitaal loket op 11 mei 2021 de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid (UDN) van de beslissing van de verwerende partij van 19 januari 2021, waarmee de verwerende partij onder voorwaarden akte heeft genomen van de melding van de eerste tussenkomende partij tot het uitvoeren van een bronbemaling om de aanleg van een gebouw ('rest-stromen' bij de waterzuiveringsinstallatie) mogelijk te maken (omgevingsnummer: 2020173411).

Het project ligt in 8531 Harelbeke aan de Waterstraat 40 en heeft als kadastrale omschrijving afdeling 5, sectie C, nummers 26d en 26h.

II. Rechtspleging

De tussenkomende partijen verzoeken door neerlegging in het digitaal loket op 19 mei 2021 om in de procedure tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid tussen te komen.

De verwerende partij dient een nota over de vordering tot schorsing en het administratief dossier in. De tussenkomende partijen hebben schriftelijk standpunt ingenomen over de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid in hun verzoekschrift tot tussenkomst.

De kamervoorzitter behandelt de UDN-vordering op de openbare zitting van 19 mei 2021.

Advocaat Isabelle LARMUSSEAU voor de verzoekende partijen, advocaat Bart DE BECKER voor de verwerende partij, advocaat Jan DE GROOTE voor de eerste tussenkomende partij en advocaten Evi MEES en Peter FLAMEY voor de tweede tussenkomende partij zijn gehoord.

III. Feiten

1.

De tweede tussenkomende partij is een aardappelverwerkend bedrijf met een in 2004 verleende, definitieve basismilieuvergunning.

Op 5 oktober 2018 wordt aan de tweede tussenkomende partij een nieuwe milieuvergunning verleend voor een termijn die op 19 december 2022 verstrijkt. Tegen deze milieuvergunning hebben de eerste, tweede en derde verzoekende partij een vordering tot vernietiging ingesteld bij de Raad van State. Dit beroep is nog hangende.

2.

Op 21 februari 2020 (vervolledigd op 27 maart 2020) vraagt de tweede tussenkomende partij een omgevingsvergunning aan voor een aantal stedenbouwkundige handelingen ter optimalisatie van de waterzuivering van het aardappelverwerkend bedrijf en een omgevingsvergunning voor het veranderen van een aardappelverwerkend bedrijf.

De deputatie van de provincie West-Vlaanderen verleent op 6 augustus 2020 een omgevingsvergunning aan de tussenkomende partij.

Tegen die beslissing tekenen de verzoekende partijen op 21 september 2020 bestuurlijk beroep aan bij het Vlaamse Gewest.

Het Vlaamse Gewest verklaart het beroep op 14 april 2021 ongegrond en verleent een omgevingsvergunning onder voorwaarden voor onder meer de aanleg van een gebouw 'reststromen' bij de waterzuiveringsinstallatie

3.

Op 5 januari 2021 meldt de eerste tussenkomende partij bij de verwerende partij de exploitatie van een ingedeelde activiteit van de derde klasse. Het betreft het uitvoeren van een bronbemaling met een maximaal debiet van 4.265 m³ per jaar of 158 m³ per dag over een periode van 40 dagen die technisch noodzakelijk is voor de aanleg van het gebouw 'reststromen' bij de waterzuiveringsinstallatie.

De verwerende partij neemt op 19 januari 2021 onder voorwaarden akte van de melding.

Dat is de bestreden beslissing.

IV. Verwante procedures

De verzoekende partijen vorderden via het digitale loket op 1 maart 2021 ook al de vernietiging van de bestreden beslissing. Dat beroep heeft als rolnummer 2021-RvVb-0442-A.

De verzoekende partijen vorderen via het digitaal loket op 10 mei 2021 ook de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid (UDN) en de vernietiging van de beslissing van het Vlaamse Gewest van 21 april 2021, waarmee aan de nv AGRISTO (en de nv ASPIRAVI):

- een omgevingsvergunning van onbepaalde duur wordt verleend voor het plaatsen van een schouw;
- een omgevingsvergunning onder voorwaarden wordt verleend tot 19 december 2022 voor het veranderen van een aardappelverwerkend bedrijf en
- en een omgevingsvergunning wordt geweigerd voor de bijstelling van de lozingsvoorwaarden met betrekking tot de temperatuur van het geloosde bedrijfsafvalwater en chloroform (omgevingsnummer: 2018006905). De UDN heeft als rolnummer 2021-RvVb-0605-UDN en de vordering tot vernietiging van die beslissing heeft als rolnummer 2021-RvVb-0605-A.

De verzoekende partijen vorderen via het digitale loket op 12 mei 2021 ook de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid (UDN) van de beslissing van de verwerende partij van 14 april 2021 die, onder voorwaarden, aan de nv AGRISTO een omgevingsvergunning verleent:

- van onbepaalde duur voor een aantal stedenbouwkundige handelingen ter optimalisatie van de waterzuivering van het aardappelverwerkend bedrijf,
- tot 19 december 2022, voor het veranderen van het aardappelverwerkend bedrijf (omgevingsnummer: 2019154488). Dat beroep heeft als rolnummer 2021-RvVb-0615-UDN.

Het is deze beslissing die de aanleg van het gebouw ('reststromen' bij de waterzuiveringsinstallatie) vergunt waarvoor de bronbemaling noodzakelijk is.

V. Ontvankelijkheid van de UDN-vordering

De eerste en de tweede tussenkomende partij betwisten het belang van de verzoekende partijen.

Een onderzoek van de ontvankelijkheid van de UDN-vordering is alleen nodig als de voorwaarden om bij uiterst dringende noodzakelijkheid de schorsing van de bestreden beslissing te bevelen zijn vervuld. Zoals hierna zal blijken is dat niet het geval.

VI. Onderzoek van de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid

De verzoekende partij die bij uiterst dringende noodzakelijkheid de schorsing van de bestreden beslissing nastreeft moet het uiterst dringende karakter van de zaak aantonen. Ze moet daarnaast ook een middel aanvoeren dat op basis van een eerste voorlopig onderzoek de

vernietiging van de beslissing kan verantwoorden en dus ernstig is. Pas wanneer die twee voorwaarden vervuld zijn, kan de Raad de schorsing van de bestreden beslissing bevelen bij uiterst dringende noodzakelijkheid. (artikel 40, §2, eerste lid DBRC-decreet)

A. Uiterst dringende noodzakelijkheid

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partijen voeren aan dat de werken op 22 april 2021 zijn aangevat, zodat een vordering tot schorsing te laat zal komen omdat de bronbemaling slechts voor 40 dagen is toegestaan. Een vordering tot schorsing zal niet tijdig kunnen voorkomen dat door het gebrek aan een wettige effectenbeoordeling (1) de actuele slechte kwantitatieve toestand van het grondwater mogelijks onherstelbaar achteruitgaat, (2) de habitatwaardige vegetatie mogelijks onherstelbaar wordt aangetast, en (3) de historische hoeve waar de vierde en vijfde verzoekende partij eigenaar/huurder zijn en die volgens hen ligt binnen de invloedstraal van de bronbemaling mogelijks (onherstelbare) schade zal oplopen. Ze verzoeken de Raad toepassing te maken van het voorzorgsbeginsel en omwille van de onzekerheid de bronbemaling niet te laten doorgaan. Ze stellen diligent te hebben gehandeld omdat ze de eerste tussenkomenende partij en de verwerende partij verzochten de werken stil te leggen. Nadat ze niets vernamen van de eerste tussenkomenende partij en van de verwerende partij hebben, ze meteen onderhavige UDN-vordering ingesteld.

2.

De verwerende partij neemt hierover geen standpunt in.

3.

De eerste tussenkomenende partij sluit zich aan bij het standpunt van de tweede tussenkomenende partij. Ze voegt over het gebrek aan diligentie van de verzoekende partijen toe dat ze pas op 10 mei 2021 de stukken mocht ontvangen die ze reeds op 3 mei 2021 had gevraagd omdat deze niet bij het aanvankelijk schrijven van de verzoekende partijen van 27 april 2021 waren gevoegd. Ze stelt dat de verzoekende partijen een eventuele hoogdringendheid zelf in het leven hebben geroepen.

3.

De tweede tussenkomenende partij betwist de uiterst dringende noodzakelijkheid. Het betoog van de verzoekende partijen betreft in grote mate een herhaling van de uiteenzetting over hun

belang en tracht ten onrechte de hoogdringendheid te verbinden aan de gebeurlijke onwettigheid van de bestreden beslissing.

Ze tonen niet aan wat de actuele toestand van de grondwatervoorraad is noch dat de bronbemaling hierop enige impact zal hebben. Evenmin tonen de verzoekende partijen aan dat de habitatwaardige vegetatie “*zeer kwetsbaar is voor verdroging*” en leggen ze geen enkel wetenschappelijk bewijs voor dat de bemaling moet worden stopgezet om de levensvatbaarheid van de habitatwaardige vegetatie te vrijwaren, noch tonen ze aan hoe zij door een mogelijke aantasting van die vegetatie, die bovendien buiten de invloedstraal van de bronbemaling ligt, persoonlijk geraakt worden. Ook de mogelijke schade aan de historische hoeve van de vierde en de vijfde verzoekende partijen kan de dringende noodzakelijkheid niet verantwoorden omdat ze niet aantonen op welke manier het zogenaamd waardevol erfgoed “*dreigt*” te worden “*aangetast*” noch dat dit in oorzakelijk verband zou staan met de bronbemaling, waarvan de invloedstraal niet reikt tot aan die hoeve waar de vijfde partij dan nog niet eens eigenaar of huurder van is. Bovendien kan een eventueel financieel nadeel hersteld worden zodat dit ook geen dringende noodzakelijke maatregel verantwoordt. Ze stelt nog dat gezien de tijdelijkheid van de beweerde doch niet bewezen gevolgen van de bronbemaling (door de retourbemaling of minstens infiltratie), de vermeende gevolgen in het licht van de rechtspraak van de Raad niet in aanmerking komen ter ondersteuning van de hoogdringendheid.

De tussenkomende partij wijst er nog op dat de Raad het voorzorgsbeginsel niet kan toepassen omdat dit zou neerkomen op een oneigenlijke en onwettige indeplaatsstelling nu de verzoekende partijen de schending van het voorzorgsbeginsel niet aanvoeren in de middelen.

Tot slot verwijt ze de verzoekende partijen niet-diligent gehandeld te hebben omdat ze minstens sedert 16 april 2021 kennis hadden van de uitvoerbare vergunning voor het gebouw waarvoor de bronbemaling (die slechts toegestaan was voor 40 dagen) dient en hebben gewacht tot 11 mei 2021 om de UDN-vordering in te stellen.

Beoordeling door de Raad

1.

De verzoekende partij die vindt dat haar zaak uiterst dringend is, moet in het verzoekschrift onderbouwd uiteenzetten waarom dat het geval is (artikel 40, §3 DBRC-decreet). Op haar rust dus de bewijslast om voldoende precies en aannemelijk aan te tonen dat ze nadelige gevolgen

kan ondervinden door de bestreden beslissing en dat zelfs de afhandeling van een schorsingsprocedure te laat zal komen om die gevolgen te voorkomen.

Van de verzoekende partij wordt bovendien verwacht dat ze met de gepaste spoed en diligentie optreedt en de uiterst dringende noodzakelijkheid niet zelf in de hand werkt of nadelig beïnvloedt.

De schorsingsprocedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid is een uitzonderingsprocedure. Ze houdt een ernstige verstoring in van het normale verloop van de rechtspleging, ze herleidt de mogelijkheden tot onderzoek van de zaak tot een strikt minimum en beperkt in aanzienlijke mate de uitoefening van de rechten van verdediging. De uiteenzettingen in het verzoekschrift over de uiterst dringendheid en de noodzaak daartoe zijn derhalve van bijzonder belang. Een verzoekende partij moet overtuigen dat het beroep op de uitzonderingsprocedure verantwoord is aan de hand van concrete gegevens, die een voldoende ernst vertonen en voldoende aannemelijk worden gemaakt.

2.

De bestreden beslissing laat de eerste tussenkomende partij toe om een bronbemaling uit te voeren in functie van een bouwproject van de tweede tussenkomende partij, zijnde de bouw van een gebouw 'reststromen' bij de waterzuiveringsinstallatie, met een maximaal debiet van 4.265 m³ per jaar of 158 m³ per dag over een periode van 40 dagen.

Uit de uiteenzetting in hun verzoekschrift, en zoals ook gebleken ter zitting, beogen de verzoekende partijen in feite de stopzetting van de volledige exploitatie van het bedrijf. Ze beroepen zich hierbij op gezondheidsrisico's en op schade naar biodiversiteit in een VEN, een SBZ of daarbuiten.

Hun stelling dat op heden wordt geëxploiteerd op basis van een onwettige vergunning treedt de Raad niet bij. De milieuvergunning van 5 oktober 2018 geldt nog tot 19 december 2022, zolang de Raad van State deze niet vernietigt. Het door de verzoekende partijen gevorderd exploitatieverbod is ook tot op heden nog niet door de strafrechter toegekend.

Noch het volgens de (vergunning)historiek al dan niet legaal karakter van het aardappelverwerkend bedrijf, noch de ten aanzien van de bestreden beslissing aangevoerde wettigheidskritiek verantwoordt bovendien de uiterst dringende noodzakelijkheid. De schorsingsvoorwaarde van het bestaan van uiterst dringende noodzakelijkheid is een

onafhankelijk te onderzoeken voorwaarde, los van de voorwaarde dat de verzoekende partij minstens een ernstig middel aanvoert.

Samen met de tussenkomende partijen stelt de Raad vast dat de verzoekende partijen niet concreet uitleggen welke hinderlijke gevolgen zij vrezen van de bronbemaling. Ze voeren in essentie aan dat de bronbemaling (1) de vermeende actueel slechte kwantitatieve toestand van het grondwater onherstelbaar kan laten achteruitgaan, (2) de habitatwaardige vegetatie onherstelbaar kan aantasten, en (3) de historische hoeve onherstelbaar kan schaden.

De verzoekende partijen moeten in eerste instantie inzichtelijk maken dat ze persoonlijke hinder of nadelen zullen ondervinden (of vrezen te ondervinden) door de uitvoering van de bestreden beslissing die nopen tot een ingrijpen bij uiterst dringende noodzakelijkheid door de schorsing van de vergunning.

In zoverre de verzoekende partijen mogelijke schade of nadelige gevolgen aanvoeren voor de kwantiteit van het grondwater leggen zij geen (minstens geen actuele) wetenschappelijke onderbouwing van hun beweringen voor noch van de huidige toestand van de kwantiteit van het grondwater op hun eigen percelen noch tonen zij aan of maken zijn concreet aannemelijk dat de kwantiteit op hun eigen percelen kan verslechteren door de bestreden beslissing. Deze laat trouwens slechts een bronbemaling met retourbemaling dan wel infiltratie toe en geen grondwaterwinning of -onttrekking. Hetzelfde geldt voor de vermeende gevolgen voor de habitatwaardige vegetatie. De verzoekende partijen kunnen bovendien enkel opkomen voor hun eigen persoonlijk belang en zijn niet gemachtigd om in het 'algemeen belang' de schorsing van een vergunningsbeslissing na te streven. Ook wordt vastgesteld dat de verzoekende partijen ter staving van de vereiste uiterst dringende noodzakelijkheid verwijzen naar hun middelen waar een gebrek aan wettige effectenbeoordeling wordt aangevoerd. Daaruit leiden zij ter verantwoording van de uiterst dringende noodzakelijkheid af dat er geen enkele zekerheid is dat er geen effecten op het grondwater en de vegetatie zullen optreden door de bronbemaling. In die mate laten de verzoekende partijen het vervuld zijn van de voorwaarde van hoogdringendheid rechtstreeks afhangen van de ernst van hun middelen. Zoals reeds gesteld is het bestaan van uiterst dringende noodzakelijkheid een schorsingsvoorwaarde die afzonderlijk van de ernst van de middelen onderzocht moet worden. De onwettigheden die tegen de bestreden beslissing aangevoerd worden, kunnen op zich geen reden zijn om het bestaan van hoogdringendheid te aanvaarden.

Ook de door de vierde en vijfde verzoekende partij ingeroepen ligging in de invloedstraal van 195 meter van de bronbemaling (welke trouwens wordt betwist door de tussenkomende

partijen) kan niet volstaan omdat (nog los van hun belang) de verzoekende partijen op geen enkele wijze concreet aannemelijk maken dat de ligging op zich (al dan niet juist in dan wel juist buiten de invloedstraal van de bronbemaling) gevolgen met zich kan meebrengen die in oorzakelijk verband staan met de bronbemaling.

Op de zitting is gebleken dat de bronbemaling een aanvang heeft genomen op 1 mei 2021 en dit voor 40 dagen. Nu de werken grotendeels uitgevoerd zijn blijken de verzoekende partijen nog steeds niet in staat foto's of vaststellingen naar voor te brengen die aantonen dat de werken voor hen reeds een persoonlijk nadelig gevolg hebben gehad, noch dat dit voor het restant van de bronbemaling nog te verwachten valt. De verzoekende partijen blijven te vaag en algemeen wat betreft de ingeroepen nadelige gevolgen van de bronbemaling op de grondwaterstand.

Tot slot wordt vastgesteld dat de verzoekende partijen niet met de gepaste diligentie zijn opgetreden. De bestreden beslissing dateert reeds van 19 januari 2021 en liet slechts een bemaling toe voor zeer korte duur, namelijk 40 dagen. De verzoekende partijen stellen zelf dat zij een aanvang van de werken hebben vastgesteld op 22 april 2021. Pas op 27 april 2021 schrijven zij de eerste tussenkomen partij aan met verzoek de bronbemaling niet uit te voeren gelet op het door hen ingestelde vernietigingsberoep. Gezien de korte duurtijd van de bemaling en het feit dat de verzoekende partijen goed op de hoogte waren dat de eerste tussenkomen partij slechts de uitvoerder was van de bronbemaling, mocht van hen (in het kader van diligent handelen) verwacht worden dat zij zich onmiddellijk tot de eerste tussenkomen partij (opdrachtgever) zouden wenden indien zij van oordeel waren dat zij gevolgen konden ondervinden van de bemaling. Ten overvloede blijkt dat het schorsingsverzoek pas 11 dagen na de effectieve start van de bronbemaling, die zoals gezegd een erg tijdelijke activiteit betreft, wordt ingediend, en zonder dat voorlopige maatregelen werden gevraagd.

Er is dan ook niet voldaan aan de voorwaarde dat een bestreden vergunningsbeslissing alleen geschorst kan worden bij uiterst dringende noodzakelijkheid wanneer er een uiterst dringende noodzakelijkheid wordt aangetoond. Dat volstaat om de vordering af te wijzen.

B. Ernstige middelen

Aangezien de Raad in het vorige onderdeel heeft vastgesteld dat de verzoekende partij de uiterst dringende noodzakelijkheid niet aantoonde, is een onderzoek naar de ernst van de middelen niet nodig.

VII. Beslissing

1. De vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid wordt verworpen.
2. De uitspraak over de kosten wordt uitgesteld tot de beslissing over de vordering tot vernietiging.
3. De kosten van de tussenkomst, bepaald op 200 euro, blijven ten laste van de tussenkomende partijen.

Dit arrest is uitgesproken in zitting van 27 mei 2021 door de tiende kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de tiende kamer,

Kengiro VERHEYDEN

Marc VAN ASCH